

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य पारंगत (MASTER OF SOCIAL WORK) (M.S.W.)

परीक्षा : डिसेंबर - २०२२

तृतीय सत्र

विषय : ग्रामीण समुदाय विकास (28 TRUCD 301)

दिनांक : २०/१२/२०२२

गुण: ६०

वेळ: स.१०.०० ते दु. १२.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (२०)

१) खालील ग्रामीण सामाजिक संस्था स्पष्ट करा.

अ) जात ब) संयुक्त कुटुंब

२) १९ व्या व २० व्या शतकातील भारतातील ग्रामीण पुर्ननिर्माण कार्यक्रमांचे वर्णन करा.

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)

१) ग्रामीण विकासातील सामाजिक कार्यकर्त्यांची भूमिका स्पष्ट करा.

२) ग्रामीण समुदायाची सामाजिक व राजकीय संरचना लिहा.

३) ७३ वी घटना दुरुस्ती कायदा १९९२ ची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्र.३ टीपा द्या. (कोणत्याही चार) (२०)

१. ग्रामीण विकासाचे गांधीजींचे प्रारूप

२. लोकशाही विकेंद्रीकरण

३. महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी कायदा

४. ग्रामीण समुदायाची वैशिष्ट्ये

५. राष्ट्रीय ग्रामीण जीवनोत्थिति अभियान

६. दिन दयाळ उपाध्याय अंतोदया योजना

Sub : Rural Community Development (28 TRUCD 301)

Instructions: 1) All questions are compulsory 2) All Questions carry equal marks.

Q.1 Answer any one of the following. (20)

1. Explain the following rural social institutions

a) Caste b) Joint Family

2. Describe the rural reconstruction programs in India during 19th & 20th century.

Q.2 Write in brief. (Any Two) (20)

1) Explain the role of social worker in rural development.

2) Write the socio-political profile of rural community.

3) Explain the silent features of 73rd constitutional amendment act 1992.

Q.3 Write short notes. (Any Four) (20)

1) Gandhain Model of rural development

2) Democratic decentralization

3) Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act (MGNREGA)

4) Characteristics of rural community

5) National Rural Livelihood Mission (NRLM)

6) Din Dayal Upadhyay Antodaya Yojana